

MiRA-Senterets høringsuttalelse - utredning om det strafferettslige diskrimineringsvernet

Det vises til Justisdepartementets høringsbrev av 4. juli 2018, om enkeltpersonutredning fra Kjetil Mujezinovic Larsen om det strafferettslige vernet mot diskriminering. MiRA-Senteret takker for muligheten til å komme med våre kommentarer til forslagene som fremkommer i utredningen.

MiRA-Senteret er en landsdekkende nettverksorganisasjon som har 30-års erfaring med spørsmål knyttet til likestilling og juridiske rettigheter for kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn. Vi er en kunnskapsbank i spørsmål som omhandler kvinners rettigheter, diskriminering, arbeidsliv, vold i nære relasjoner, kommunikasjon og formidling mellom storsamfunn og minoriteter. Senteret er partipolitisk nøytralt og har ingen tilknytning til bestemte religiøse eller etniske grupper.

I det følgende gjøres det rede for våre generelle synspunkt til høringen:

- **MiRA-Senteret støtter forslaget om å tilføye kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk som relevante diskrimineringsgrunnlag i en rekke strafferettslige bestemmelser**

MiRA-Senteret har i 30-år jobbet for å synliggjøre og bekjempe diskriminering av kvinner med minoritetsbakgrunn på alle av samfunnets områder. Våre erfaringer viser at kvinner med minoritetsbakgrunn utsettes for både indirekte og direkte diskriminering. De er av ulike årsaker spesielt sårbare for å bli utsatt for sammensatt og strukturell diskriminering. En inkludering av kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk som diskrimineringsgrunnlag i straffeloven vil gi en viktig signaleffekt som synliggjør og bekrefter samfunnets intoleranse for slike handlinger.

- **MiRA-Senteret støtter forslaget om å endre alternativet «homofil orientering» til «seksuell orientering» da vi mener det er viktig at ordlyden også må omfatte andre seksuelle orienteringer, som for eksempel bifil orientering.**
- **MiRA-Senteret støtter forslaget om å gjeninnføre en bestemmelse etter mønster av straffeloven 1902 § 330, som satte straff for den som stifter eller deltar i en forening som er forbudt ved lov, eller som har til formål å begå eller oppmuntre til en handling som kan straffes med fengsel i minst 6 måneder**

Det har vært et bevisst valg fra lovgiver og ikke ha et slikt forbud, samtidig som FN's rasediskrimineringskomité ved gjentatte anledninger har kritisert Norge for å ikke oppfylle

rasediskrimineringskonvensjonen art. 4 bokstav b, som krever at det gjøres straffbart å delta i en rasistisk organisasjon.

MiRA-Senteret støtter forslaget til gjeninnføring av bestemmelse tilsvarende straffeloven av 1902 § 330, slik at det settes straff for den som stifter eller deltar i forening som har til formål å begå eller oppmuntre til handlinger som kan straffes med fengsel i minst 6 måneder. Overtredelser av både straffeloven § 185 første ledd tredje punktum og § 186 vil da rammes, i tillegg til straffeloven § 185 første ledd første punktum.

- **Sammensatt diskriminering bør ha et strafferettslig vern**

I motsetning til utreder, mener MiRA-Senteret at også sammensatt diskriminering bør ha et strafferettslig vern. Det er prinsipielt viktig at det er samsvar mellom likestillings- og diskrimineringsloven og det strafferettslige diskrimineringsvernet. Et strafferettslig vern mot sammensatt diskriminering vil forhåpentligvis hindre at personer havner mellom to stoler når de skal anmelde sammensatt diskriminering og ikke får et tilstrekkelig vern.

Sammensatt diskriminering handler om krysningsfeltet mellom diskrimineringsgrunnlag, ikke dobbel eller multiplert diskriminering. Eksemplet gitt av departementet, der en etnisk minoritetskvinne blir nektet hotellrom fordi det fryktes at hun selger sex, er i så måte relevant. Andre eksempler på det kan være en gravid kvinne som har en minoritetsbakgrunn i tillegg til at hun bærer hijab som ikke får en jobb hun er kvalifisert for. Det kan i disse tilfellene være vanskelig å bevise at personene ble diskriminert på grunnlag av enten kjønn eller etnisitet - det er i slike tilfeller en kombinasjon av forholdene som ligger til grunn for diskrimineringen.

Når det nå foreslås å tilføye kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk som diskrimineringsgrunnlag i straffeloven, mener vi at disse eksemplene helt klart gir begrunnelse for et strafferettslig vern. Vi støtter derfor Reforms forslag om at teksten «kombinasjoner av disse grunnlagene» tas inn i hver enkelt bestemmelse.

MiRA-Senteret takker igjen for muligheten til å komme med høringsuttalelse i forbindelse med utredningen om det strafferettslige diskrimineringsvernet og håper at departementet lytter til våre anbefalinger.

Med vennlig hilsen

MiRA-Senteret

Khansa Ali

Fungerende leder

Anne Berit Sødal

Adm. ansvarlig